

Jón Sigurðsson (1883-1940), vélfræðingur í Hrísey

2020/16

Jón Sigurðsson fæddist 29. október 1883 að Vatnskoti í Hegranesi og lést 30. október 1940 á Húnaflóa.

Faðir hans var Sigurður Ólafsson f. 10. júní 1856, d. 22. febrúar 1942, bóndi, járnsmiður og hreppstjóri í Vatnskoti og Hellulandi í Hegranesi. Móðir hans var Anna Jónsdóttir f. 22. desember 1851, d. 27. febrúar 1920, húsfreyja í Vatnskoti og Hellulandi.

Hann hóf ungur sjósókn með föður sínum. 19 ára gamall fór hann til Reykjavíkur til að læra þýsku og sigldi síðan til Þýskalands. Þar stundaði hann nám í Deutz-verksmiðjunum í Köln og lauk þaðan prófi. Hann dvaldi í Þýskalandi nær óslitið til 1907 en þá flutti hann alfarið heim. Þegar Jón fluttist heim flutti hann með sér til landsins vörubíl sem var kallaður Grundarbílinn, hann var önnur bifreiðin á Íslandi og sú fyrsta til að vera keyrt norðan heiða.

1908 flutti Jón út í Hrísey og bjó þar alla tíð síðan, í húsi sem kallaðist Helluland (í dag Norðurvegur 20). Þar kom hann sér upp aðstöðu til vélaviðgerða með hjálp Útvegsmannafélagsins og setti vélar í báta víðs vegar um landið.

Hann fór líka að stunda útgerð frá Hrísey og var oft formaður og vélstjóri á bátunum sínum.

Jón var einn af frumkvöðlum vélvæðingar íslenskra báta og var leiðbeinandi á níu vélgæslunámskeiðum Fiskifélags Íslands á árunum 1926-1939.

Jón var tvíkvæntur. Fyrri eiginkona hans var Sóley Jóhannesdóttir f. 31. október 1891, d. 1. júlí 1925 og átti hann þrjú börn með henni, þau Önnu Jónsdóttur f. 23. júlí 1912, d. 25. janúar 1992, Skapta Jónsson f. 2. ágúst 1914, d. 23. maí 1986 og Ebbu Jónsdóttur f. 16. júlí 1918, d. 17. desember 1927.

Seinni kona hans var Anna Sigríður Kristjánsdóttir f. 11. apríl 1912, d. 9. maí 1993. Þau eignuðust börnin Sigurð Jónsson, f. 9. júní 1933, d. 1. ágúst 2019 og Ebbu Þórunni Jónsdóttur, f. 8.12. 1935.

Jón fórst með vélbátum Hegra á Húnaflóa 30. október 1940. Báturinn var á leiðinni til Reykjavíkur og höfðu skipverjar ætlað að fiska eitthvað á leiðinni þegar slæmt veður sökkta bátum.

Afhending þessi barst frá tengdadóttur Jóns, Sigurveigu Sigurðardóttur og er eina afhendingin sem safninu hefur borist frá þessum skjalamyndara.

Héraðsskjalasafnið á Akureyri

22. júlí 2020

Katrín Björg Þórisdóttir

Skjalavörður

Héraðsskjalasafnið á Akureyri

Geymsluskrá

Skrán.nr.	Örk	Efni	Ath.	
A-Jón Sigurðsson				
A-Jón Sigurðsson		1882 - 1940		
Jón Sigurðsson (1883-1940)			2020 / 16	
2020 -	A/1	1	-	Prófúrlausnir nemenda Jóns í mótórvélfræði.
2020 -	A/1	2	-	Sýnishorn af prófskírteinum í mótórvélfræði; skjal um siglingarreglur.
2020 -	A/1	3	1938- 1939	Blaðaúrklippur af framhaldssögunni „Milljónamæringur í atvinnuleit." Birtist í Morgunblaðinu 22. október 1938 - 22. febrúar 1939; mappa sem úrklippunar voru í.
2020 -	A/1	4	1928- 1939	Vátryggingarskírteini fyrir tvo af bátum Jóns; stofnskírteini fyrir Útgerðarfélag Hríseyjar; reikningar tengdir útgerðarfélagi Hríseyjar. Leigusamningur fyrir Hegra m/b; bréf tengd vinnu Jóns fyrir Vélbátasamtryggingu Eyjafjarðar, umboðsbréf og reikningar tengdir vinnunni; bréf frá Íslandsbanka.
2020 -	A/1	5	1906- 1939	Viðskiptasamningar; viðskiptabréf á þýsku, dönsku og íslensku.
2020 -	A/1	6	1926- 1940	Skýrslur; kvittanir; vátryggingaskírteini.
2020 -	A/1	7	-	Myndir (2), líklega hópar sem hafa verið á mótornámskeiðum hjá Jóni en hann er á báðum myndunum.
2020 -	A/2	1	1926- 1927	Bréf, nemendalistar, prófaspurningar vegna mótórvélanámskeiðs á Siglufirði.
2020 -	A/2	2	1926- 1937	Læknisvottorð; bréf frá Sjálfstæðisflokknum; bréf til jarðskjálftanefndar; 2 bls. úr dagbók.
2020 -	A/2	3	1936- 1940	Reikningar og bréfasamskipti, aðallega við Síldarútvegsnefnd.
2020 -	A/2	4	1931- 1938	Reglugerðir, reikningar, bréf og bráðabirgðalöggjöf tengd síldarsöltun, mest frá Síldareinkasölu Íslands, umboðsbréf til Jóns til að gefa honum umboð að sjá um mál síldarsaltenda í Hrísey á hendur Síldareinkasöluinni.
2020 -	A/2	5	1933- 1935	Líftrygging, kvittanir fyrir iðgjaldsgreiðslum og bréf varðandi iðgjaldsgreiðslur.
2020 -	A/2	6	1923- 1932	Skattframtöl; rekstrarreikningar.
2020 -	A/2	7	1936- 1936	Mótornámskeið 1936.
2020 -	A/2	8	1932- 1933	Bréf, nemendalistar og prófspurningar tengt mótórvélanámskeiðum.
2020 -	A/2	9	1938- 1939	Skýrslur, prófúrlausnir og bréf frá mótórvélanámskeiði haldið 1938-1939 á Akureyri.
2020 -	A/2	10	1928- 1940	Bréfasamskipti, skýrslur, námsgögn, reglugerðir, allt tengt mótórvélanámskeiðum.
2020 -	A/3	1	1932- 1940	Skuldabréf og frumvarp til skuldaskila; bréf, kvittanir og rukkanir vegna skulda Jóns við ýmsar stofnanir og einstaklinga, aðallega Skuldaskilasjóð.
2020 -	A/3	2	1931- 1935	Flutningataxti, kauptaxtar og fundargerðir vegna fiskvinnslu í Hrísey.
2020 -	A/3	3	1926- 1940	Bókhald (nótur, kvittanir og reikningar).
2020 -	A/4	1	1925- 1925	Lyfjasöluskrá
2020 -	A/4	2	1926- 1939	Skuldabréf við og reikningar frá Kaupfélagi verkamanna Akureyri.

Geymsluskrá

Skrán.nr.	Örk	Efni	Ath.	
2020 - A/4	3	1929- 1940	Reikningar frá KEA og bréfasamskipti við KEA.	
2020 - A/4	4	1906- 1920	Vegabréf og ferðaleyfi.	
2020 - A/4	5	1933- 1933	Bréf frá G. J. Johnsen.	
2020 - A/4	6	1938- 1938	Bréf og teikningar frá Guðmundi Halldóri Þorlákssyni af mögulegu leikfimi- og samkomuhúsi í Hrísey.	
2020 - A/4	7	1925- 1929	Dagbækur, reikningsbækur og nemendalistar frá mótórvélanámskeiðum.	
2020 - A/4	8	1929- 1940	Ýmis bréf vegna mótórvélanámskeiða.	
2020 - A/4	9	1933- 1933	Nemendaskrá	
2020 - A/4	10	1911- 1933	Heillaskeyti; sálmaskrár; minningarkort.	
2020 - A/4	11	1935- 1939	Prentað efni: útskrift, lóðamerkjaskrá fyrir Skagafjörð, Siglufjörð, Eyjafjörð og Þingeyjarsýslur, lög Vélbátatryggingar Eyjafjarðar, fyrirmynd laga fyrir deildir Vinnuveitindafélags Íslands, lög fyrir vinnuveitendafélag Íslands og upplýsingablöð um Vinnuveitendafélag Akureyrar.	
2020 - A/4	12	1905- 1937	Kunningjábref	Sjá nánar í sérstakri skrá.
2020 - A/4	13	1882- 1917	Viðskiptabók Jörundar Jónssonar við Gránufélagið; viðskiptabók Jörundar Jónssonar við J.Gudmann; viðskiptabók Margrétar Guðmundsdóttur við Gránufélagið; Sparisjóðs viðskiptabók Jóhannesar Davíðssonar við útibú Landsbankans; Kassabók Jóns Sigurðssonar 1909.	
2020 - A/4	14	1933- 1933	Notkunarleiðbeiningar og listi yfir varahluti fyrir M/b Hegra, Hrísey.	
2020 - A/4	15	-	Almanak - handskrifað; landakortabók á dönsku.	
2020 - A/5	1	1904- 1932	Jóla- og póstkort. Til Jóns Sigurðssonar, fyrri konu Sóleyjar Jóhannesdóttur og barna þeirra Önnu Jónsdóttur, Skapta Jónssonar og Öbbu Jónsdóttur.	